

9A:11

Till en magasinsbyggnad på en fastighet hade framdragits vatten- och avloppsledningar från en allmän va-anläggning. Enär åtgärderna hade företagits i annat syfte än att åt fastighetens ägare upplåta varaktig brukningsrätt till anläggningen, har en senare ägare till fastigheten - sedan byggnaden rivits och ersatts med ett bostadshus - ålagts att betala taxeenlig avgift för fastighetens anslutning till anläggningen.

R.B. ägde en fastighet belägen i den del av Lysekils kommun som före den 1 januari 1971 utgjorde Stångenäs kommun. Fastigheten ligger inom verksamhetsområdet för Lysekils kommuns allmänna va-anläggning. Enligt byggnadsplan, fastställd den 3 februari 1959, får fastigheten bebyggas med ett tvåvåningshus för handels- och bostadsändamål. R.B., som förvärvade fastigheten år 1974, fick den 13 mars 1975 byggnadslov för uppförande av en enfamiljsvilla på fastigheten. S k va-byggnadslov meddelades den 28 april samma år. Huset stod färdigt i maj 1976.

Innan fastigheten fick sin nuvarande omfattning, ingick den jämte angränsande mark i en fastighet, ägd av Konsumtionsföreningen i Brastad. På denna fastighet fanns ursprungligen två byggnader, den ena inrymmande affärslokal och bostadslägenhet och den andra utgörande en magasinsbyggnad. Efter en brand, som enligt uppgift inträffade år 1934, återstod enbart magasinsbyggnaden, belägen på den del av fastigheten som nu ingår i R.B:s fastighet. Sedan den övriga delen av fastigheten, som inrymt affärs- och bostadshuset, avstyckats och försålts, uppfördes i slutet av 1950-talet på den försålda delen ett bostadshus, vars va-installation kopplades till det kommunala va-nätet. Anmärkas må att ursprungsfastigheten inte haft någon anslutning till detta nät. Vid ungefärligen samma tid eller möjligen något senare lät Stångenäs kommun ombesörja ledningsdragning från sina öster om fastigheten belägna allmänna ledningar för vatten och avlopp till magasinsbyggnaden på sistnämnda fastighet. Fastigheten ägdes då allttjämt av Konsumtionsföreningen. Magasinsbyggnaden och de till denna framdragna vatten- och avloppsledningarna fanns allttjämt kvar, när R.B. förvärvade fastigheten. Den va-in-stallation som tillkom, när R.B. uppförde sitt enfamiljshus, kopplades emellertid inte till dessa ledningar utan - via nyupprättade förbindelsepunkter - till ett nytt allmänt ledningsnät, anlagt väster om fastigheten.

R.B. blev genom va-byggnadslovet den 28 april 1975 underrättad om de nyupprättade förbindelsepunkternas belägenhet.

Genom räkning den 5 oktober 1975 påförde Lysekils kommun R.B. 5 700 kr i anslutningsavgift för vatten och avlopp. Beloppet motsvarar vad som enligt kommunens då gällande va-taxa skulle uttas vid nyanslutning av fastighet med enfamiljshus.

Vid Va-nämnden yrkade kommunen förpliktande för R.B. att till kommunen genast utge nyssnämnda avgift, 5 700 kr, jämte dröjsmålsränta. Kommunen grundade sin talan på va-taxan samt påstod att avgiftsskyldighet för R.B. inträtt i och med att denne genom va-byggnadslovet underrättats om de för fastigheten upprättade förbindelsepunkterna.

R.B. bestred yrkandet och anförde: Han förvärvade fastigheten av en person vid namn T.L. Denne hade använt fastigheten som biluppställningsplats och som lager för reservdelar. Före köpet besiktigade R.B. fastigheten och kunde då konstatera att vatten- och avloppsledningar fanns indragna i magasinsbyggnaden. Vattenledningsröret var försett med tappkran och vattentillförseln fungerade. Däremot fanns inte någon avloppsinstallation förutom avloppsröret. Vattenledningen var isolerad med sågspån. Va-installationen i det nya huset skulle ha kunnat kopplas in på befintliga ledningar men kommunen vägrade att gå med på det, eftersom de kommunala ledningar som de var kopplade till skulle "rivas". I stället blev han anvisad att koppla installationen till det nylagda ledningsnätet väster om fastigheten. Eftersom han köpt fastigheten med va-anslutning - något som också ingick i hans beräkningar vid köpet - och någon nyanslutning alltså inte skett, kan han inte vara skyldig att betala någon anslutningsavgift.

Från kommunens sida anfördes: Magasinsbyggnaden på fastigheten användes ursprungligen som lager. Den var oisolerad och hade måtten 14 m x 5 m. År 1959 blev det aktuellt att en företagare från annan ort skulle starta tillverkning av småhus i Brastad och till en början driva verksamheten i magasinsbyggnaden. På begäran av Konsumtionsföreningen lät Stångenäs kommun då dra fram vatten- och avloppsledningar till byggnaden. Det var fråga om ett provisorium. Den tilltänkta verksamheten kom emellertid inte till stånd. Efter Konsumtionsföreningen har det funnits ytterligare ett par ägare till fastigheten, innan R.B. förvärvade den. Inte någon av de föregående fastighetsägarna har haft bruksrätt till kommunens va-anläggning och de har inte heller varit registrerade som abonnenter hos va-verket eller betalat några anslutnings- eller bruksavgifter. Att vattentillförseln till magasinet fungerat kan ha berott på att någon utan lov kopplat på vattnet från kommunens ledning. Det vitsordas att den nya ledningsdragningen väster om fastigheten inte var föranledd av nybebyggelsen på R.B:s fastighet. Den ingick som ett led i den allmänna förnyelsen av kommunens ledningsnät.

Va-nämnden yttrade:

Va-nämnden har hållit förhandling i målet. Därvid har till utredning om de närmare omständigheterna kring magasinsbyggnadens förseende med va-ledningar på kommunens begäran förhör hållits med E.H., dåvarande ordförande i Stångenäs kommuns byggnads- och hälsovårdsnämnder.

E.H. har bl a berättat: Någon gång före 1962 blev det tal om att dra fram va till magasinet. Kommunalnämnden fick en förfrågan från Konsumtionsföreningen om kommunen var villig att gratis dra fram va till magasinet, eftersom man i sådant fall kunde få dit en industri för tillverkning av fritidshus. En förutsättning var dock att det inte skulle bli tal om anslutningsavgift. Kommunen gick med på att dra fram ledningar gratis som ett provisorium. Enligt byggnadsplanen fick det inte vara industri på fastigheten. Tillverkningen skulle dock få försiggå där provisoriskt. Från kommunens sida misstänkte man att det kanske inte skulle bli något av med

etableringen men "för säkerhets skull" drog man ändå fram va. Meningen var att Konsumtionsföreningen skulle behålla fastigheten och hyra ut magasinet till hustillverkaren. Det blev dock inte något av med den tillämnade företagsetableringen. Fastigheten såldes därefter till R.G. Denne ville bygga ett nytt hus och ha verkstad i källaren. E.H. meddelade honom emellertid att detta stred mot byggnadsplanen. R.G. sålde sedan fastigheten till T.L., som använde magasinet för uppställning av bilar. T.L. överlät senare fastigheten till R.B. Det har aldrig tidigare varit tal om anslutningsavgift för denna fastighet. Kommunen tog bara ut anslutningsavgift när en fastighet var bebyggd. Troligen släppte kommunen aldrig på vattnet, sedan de provisoriska ledningarna dragits fram till magasinet. Vattenledningen hade dimensionen 3/4 tum eller 1 tum. Dimensionen var klenare än den vanliga. Anledning härtil var att det var fråga om ett provisorium. Han känner inte till vilken dimension avloppsledningen hade. Stångenäs kommun har tagit ut va-avgifter sedan omkring 1955, då man fick en taxa. Man hade både måtardebitering och rumstaxa i kommunen. Industrier fick betala enligt mätare. Alla nyanslutna bebyggda fastigheter fick betala anslutningsavgifter.

R.B:s invändning mot kommunens avgiftsanspråk får anses innefatta påståenden att brukningsrätt till den allmänna va-anläggningen upplåtits till ägaren av fastigheten i samband med att Stångenäs kommun anlade va-ledningar till magasinsbyggnaden på fastigheten, att brukningsrätten övergått till R.B. i och med dennes förvärv av fastigheten samt att upprättandet av nya förbindelsepunkter och underrättelsen till R.B. därom således inte inneburit att någon ny, avgiftsgrundande upplåtelse av brukningsrätt kommit till stånd.

I målet är visserligen ostridigt att Stångenäs kommun på sin tid låtit framdra en vattenledning och en avloppsledning till magasinsbyggnaden och kopplat dessa ledningar till det kommunala ledningsnätet samt att ledningarna alltjämt funnits kvar, när R.B. tillträdde fastigheten. E.H:s berättelse ger emellertid stöd för att, såsom Lysekils kommun hävdar, nyssnämnda åtgärder vidtagits i annat syfte än att åt fastighetens ägare upplåta varaktig brukningsrätt till kommunens va-anläggning. På grund härav och då inte heller eljest styrkts att sådan upplåtelse kommit till stånd innan R.B. tilläts koppla va-installationen till nuvarande förbindelsepunkter, finner Va-nämnden att R.B. inte kan undgå skyldighet att betala fordrad anslutningsavgift.

Va-nämnden förpliktade R.B. att utge den fordrade avgiften.

Beslut: 1979-03-23, BVA 27

Mål nr: VA 42/77